

Lokal examensordning vid Karlstads universitet Dnr C2021/766

Nationella bestämmelser i enlighet med Högskoleförordningen (SFS 1993:100)

Inom högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå kan generella examina och yrkesexamina avläggas. En examen kan utgöra en slutpunkt för studier inom den grundläggande utbildningen vid universitet eller högskola. Den kan också ge behörighet för forskarutbildning inom ett särskilt huvudområde.

Bestämmelser om examina återfinns i högskolelagen (SFS 1992:1434) och högskoleförordningen (SFS 1993:100). I högskoleförordningen (examensordningen) bilaga 2 anges de examina som får avläggas på grund-, avancerad- och forskarnivå.

Student som uppfyller fordringarna för examen skall på begäran få examensbevis av högskolan (6 kap. 9 § HF).

Om ett examensbevis skall avse utbildning vid mer än en högskola, skall beviset utfärdas av den högskola där studenten har slutfört sin utbildning. Detta gäller dock inte om de berörda högskolorna i det enskilda fallet har kommit överens om något annat (6 kap. 11 § HF).

Alla examensbevis som utfärdas av statliga universitet och högskolor åtföljas av en bilaga, ett så kallat Diploma Supplement, som beskriver bland annat innehåll och omfattning hos den utbildning som lett fram till examen. Diploma Supplement skall underlätta erkännande av högskoleutbildningar inom hela Europa, och även andra delar av världen, såväl i den akademiska världen som i yrkeslivet (6 kap. 10 § HF).

Allmänna lokala föreskrifter vid Karlstads universitet

Student som önskar examensbevis ansöker om detta digitalt på www.kau.se/MittKau eller på avsedd blankett som finns på samma webbplats. Riktlinjer för hur examensbevis skall vara utformat beslutas av rektor.

Ansökningar om examensbevis handläggs vid avdelningen för utbildningsstöd. Handläggningstiden för utfärdandet av examensbevis vid Karlstads universitet bör ej överstiga 40 arbetsdagar. Som examensdatum gäller det datum då examen utfärdas. För studenter som följer ett utbildningsprogram och erhåller en generell examen, anges i examensbevisets kursförteckning inom vilket program som studierna i huvudsak har bedrivits.

I examensbeviset anges examensnivån, fullgjorda kurser, antal högskolepoäng, betyg, betygsskala och datum för betyg och i förekommande fall tillgodoräknade studier. För kurser slutförda vid annan högskola anges var studierna bedrivits.

I examensbeviset framgår att 30 högskolepoäng motsvarar en termins heltidsstudier. I examen får inte kurser med överlappande gemensamt innehåll ingå. Undantagsvis anges högskolepoängsavdrag motsvarande det gemensamma innehållet.

Examensbevisen som utfärdas vid Karlstads universitet är tvåspråkiga, svenska och engelska, och erhålls utan kostnad.

Karlstads universitet
651 88 Karlstad
Tfn 054-700 10 00
Fax 054-700 14 60
Information@kau.se

KAU.SE

Beslut:	86/21	Dnr:	C2021/766	Ersätter:		Dnr:	C2018/240
Giltighet fr.o.m.:	2021-09-06	t.o.m.:	Tills vidare	Handläggare:	Helena Pallin		

Examensbeviset är en värdehandling och endast ett original utfärdas. Om ett examensbevis förkommit, kan kopia av examensbevis erhållas genom att studenten kontaktar personal vid universitetets arkiv.

Om de högskolepoäng som utgör en examen består av två huvudområden får studenten själv välja vilket huvudområde som skall anges i examensbeviset. Om studenten begär, görs antingen en notering i examensbeviset, att kraven för ytterligare en examen med det andra huvudområdet är uppfyllda eller utfärdas även ett examensbevis med det andra huvudområdet.

I den mån kurser som ingår i en yrkesexamen sammantaget uppfyller de krav som ställs för kandidat-, magister- eller masterexamen, kan detta anges i examensbeviset om så begärs. Oavsett om studenten studerar kurserna inom ett utbildningsprogram eller i form av fristående kurser, leder studierna fram till en likalydande examen. Yrkesexamina är dock oftast knutna till ett utbildningsprogram.

Avslag på begäran om examensbevis kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan. Hänvisning om möjlighet att överklaga skall bifogas beslut om avslag.

För att kunna ansöka om en examen och prövas om man uppfyller kraven enligt de nya bestämmelserna (SFS 2006:1053), skall studenten ha avslutat minst en kurs efter 2007-07-01.

Vid Karlstads universitet redovisas i examensbeviset enbart det exakta antalet poäng som enligt högskoleförordningen krävs för varje examen.

Vid Karlstads universitet utfärdas generella examina endast i de huvudområden som universitetet har fastställt. För information om fastställda huvudområden vid Karlstads universitet, se <https://www.kau.se/student/ar-student/mina-studier/efter-studierna/examen>

Examina på grundnivå

Generella examina

Generella examina på grundnivå är högskoleexamen, kandidatexamen, konstnärlig högskoleexamen och konstnärlig kandidatexamen.

En examen på grundnivå skall i huvudsak bestå av kurser på grundnivå. Vid Karlstads universitet kan högst 25 procent av examens totala antal högskolepoäng utgöras av kurser på avancerad nivå.

Högskoleexamen

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2.

Omfattning

Högskoleexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer.

Mål

Kunskap och förståelse

För högskoleexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen, inbegripet kännedom om områdets vetenskapliga grund och kunskap om några tillämpliga metoder inom området.

Färdighet och förmåga

För högskoleexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla och kritiskt tolka relevant information för att formulera svar på väldefinierade frågeställningar inom huvudområdet för utbildningen,
- visa förmåga att redogöra för och diskutera sitt kunnande med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta med vissa uppgifter inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För högskoleexamen skall studenten

- visa kunskap om och ha förutsättningar för att hantera etiska frågeställningar inom huvudområdet för utbildningen.

Självständigt arbete (examensarbete)

För högskoleexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För högskoleexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Följande krav gäller för de högskoleexamina som utfärdas vid Karlstads universitet:

Högskoleexamen (*Higher Education Diploma*)

Inriktning (Specialization)

- fullgjorda kursfordringar om 120 högskolepoäng
- minst 60 högskolepoäng i ett av Karlstads universitets fastställda huvudområden för högskoleexamen (<https://www.kau.se/student/ar-student/mina-studier/efter->

[studierna/examen](#)) varav ett självständigt arbete om minst 7,5 högskolepoäng skall ingå.

Kandidatexamen

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2.

Omfattning

Kandidatexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen.

Mål

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För kandidatexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Följande krav gäller för de kandidatexamen som utfärdas vid Karlstads universitet:

Av de 90 högskolepoäng med successiv fördjupning som krävs inom huvudområdet, ska minst 30 högskolepoäng inklusive ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng vara på fördjupningsnivå G2F/G2E.

Filosofie kandidatexamen (*Degree of Bachelor of Arts/Social Science/Science*)

Huvudområde (*Major*)

- fullgjorda kursfordringar om exakt 180 högskolepoäng
- minst 90 högskolepoäng i ett av Karlstads universitets fastställda huvudområden för kandidatexamen (<https://www.kau.se/student/ar-student/mina-studier/efter-studierna/examen>), varav ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng skall ingå. Av de 90 högskolepoäng med successiv fördjupning som krävs inom huvudområdet, ska minst 30 högskolepoäng inklusive ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng vara på fördjupningsnivå G2F/G2E.

Huvudområdet styr vilken av de tre engelska översättningarna av filosofie kandidatexamen som anges i examensbeviset.

Ekonomie kandidatexamen (*Degree of Bachelor of Science in Business and Economics*)

Huvudområde (*Major*)

Vid Karlstads universitet krävs en kombination av ämnena företagsekonomi och nationalekonomi.

- fullgjorda kursfordringar om exakt 180 högskolepoäng
- minst 90 högskolepoäng i antingen företagsekonomi eller nationalekonomi, och av dessa 90 högskolepoäng skall minst 15 högskolepoäng utgöra ett självständigt arbete. Av de 90 högskolepoäng med successiv fördjupning som krävs inom huvudområdet, ska minst 30 högskolepoäng inklusive ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng vara på fördjupningsnivå G2F/G2E.
- minst 30 högskolepoäng i det andra ämnet som ej valts som huvudområde

Politics kandidatexamen (*Degree of Bachelor of Political Sciences*)

Huvudområde (*Major*)

Vid Karlstads universitet krävs en kombination av ämnena statsvetenskap, nationalekonomi och rättsvetenskap.

- fullgjorda kursfordringar om exakt 180 högskolepoäng
- minst 90 högskolepoäng i ett av ämnena statsvetenskap eller nationalekonomi och av dessa 90 högskolepoäng skall minst 15 högskolepoäng utgöra ett självständigt arbete. Av de 90 högskolepoäng med successiv fördjupning som krävs inom huvudområdet, ska minst 30 högskolepoäng inklusive ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng vara på fördjupningsnivå G2F/G2E.
- minst 30 högskolepoäng i antingen statsvetenskap eller nationalekonomi (beroende på vilket ämne som valts som huvudområde).
- minst 15 högskolepoäng i rättsvetenskap

Teknologie kandidatexamen (*Degree of Bachelor of Science*)

Huvudområde (*Major*)

Vid Karlstads universitet krävs en kombination av två tekniska ämnen eller tekniskt ämne och matematik.

- fullgjorda kursfordringar om exakt 180 högskolepoäng
- minst 90 högskolepoäng i ett tekniskt ämne som ska vara ett av Karlstads universitets fastställda huvudområden för kandidatexamen (<https://www.kau.se/student/ar-student/mina-studier/efter-studierna/examen>) och av dessa 90 högskolepoäng skall minst 15 högskolepoäng utgöra ett självständigt arbete. Av de 90 högskolepoäng med successiv fördjupning som krävs inom huvudområdet, ska minst 30 högskolepoäng inklusive ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng vara på fördjupningsnivå G2F/G2E.
- minst 30 högskolepoäng i matematik eller annat tekniskt ämne

Konstnärliga examina

Konstnärlig högskoleexamen

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2.

Omfattning

Konstnärlig högskoleexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer.

Mål

Kunskap och förståelse

För konstnärlig högskoleexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen, inbegripet kännedom om områdets praktiska och teoretiska grund, samt kunskap om och erfarenhet av metod och processer inom området.

Färdighet och förmåga

För konstnärlig högskoleexamen skall studenten

- visa förmåga att beskriva, analysera och tolka form, teknik och innehåll inom huvudområdet för utbildningen,
- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen skapa, förverkliga och uttrycka egna konstnärliga idéer och genomföra konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att redogöra för och diskutera sitt kunnande med olika grupper, och
- visa sådan färdighet och kunskap som fordras för att självständigt verka i arbetslivet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig högskoleexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen reflektera över konstnärliga, samhällsliga och etiska aspekter.

Självständigt arbete (examensarbete)

För konstnärlig högskoleexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För konstnärlig högskoleexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Följande krav gäller för de konstnärliga högskoleexamina som utfärdas vid Karlstads universitet:

Konstnärlig högskoleexamen (*Higher Education Diploma*)

För konstnärlig högskoleexamen vid Karlstads universitet ska kursfordringarna ha fullgjorts enligt bestämmelserna inom ett för ändamålet inrättat utbildningsprogram.

Konstnärlig kandidatexamen

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Konstnärlig kandidatexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer.

Mål

Kunskap och förståelse

För konstnärlig kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets praktiska och teoretiska grund, kunskap om och erfarenhet av metod och processer samt fördjupning inom området.

Färdighet och förmåga

För konstnärlig kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att beskriva, analysera och tolka form, teknik och innehåll samt kritiskt reflektera över sitt eget och andras konstnärliga förhållningssätt inom huvudområdet för utbildningen,
- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen självständigt skapa, förverkliga och uttrycka egna idéer, identifiera, formulera och lösa konstnärliga och gestaltningmässiga problem samt genomföra konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt eller på annat sätt redogöra för och diskutera sin verksamhet och konstnärliga frågeställningar med olika grupper, och
- visa sådan färdighet och kunskap som fordras för att självständigt verka i arbetslivet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta konstnärliga, samhällliga och etiska aspekter,
- visa förståelse av konstens roll i samhället, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För konstnärlig kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För konstnärlig kandidatexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Följande krav gäller för de konstnärliga kandidatexamina som utfärdas vid Karlstads universitet:

Konstnärlig kandidatexamen (*Degree of Bachelor of Fine Arts*)

Huvudområde (Major)

För konstnärlig kandidatexamen vid Karlstads universitet ska kursfordringarna ha fullgjorts enligt bestämmelserna inom ett för ändamålet inrättat utbildningsprogram.

Yrkesexamina

Vid Karlstads universitet utfärdas följande yrkesexamina på grundnivå:

Förskollärarexamen

Högskoleingenjörsexamen

Sjuksköterskeexamen

Socionomexamen

Tandhygienistexamen

Yrkeslärarexamen

Förskollärarexamen (*Degree of Bachelor of Arts in Early Years Education*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Förskollärarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 210 högskole-poäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: studier inom det förskole-pedagogiska området om 120 högskolepoäng, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt förskolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- uppföljning och analys av lärande och utveckling, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För förskollärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som förskollärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För förskollärarexamen ska studenten

- visa sådana kunskaper inom det förskolepedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana förskoledidaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper som krävs för yrkesutövningen,

- visa fördjupad kunskap om barns kommunikation och språkutveckling,
- visa kunskap om grundläggande läs-, skriv- och matematikinlärning,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

Färdighet och förmåga

För förskolläraexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att möta barnens behov av omsorg och att skapa förutsättningar, inbegripet genom lek och skapande verksamhet, för alla barn att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att ta tillvara barns kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera barns allsidiga lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra förskolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För förskolläraryxamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot barn och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För förskolläraryxamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom det förskolepedagogiska området.

Lokalt examensmål

- visa förmåga att kritiskt och självständigt redogöra för innebörden av ett entreprenöriellt förhållningssätt och kreativt tillämpa perspektivet på ett, för aktuell skolverksamhet, relevant sätt.

Övrigt

För förskolläraryxamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Högskoleingenjörsexamen (*Degree of Bachelor of Science in Engineering*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Högskoleingenjörsexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För högskoleingenjörsexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som högskoleingenjör.

Kunskap och förståelse

För högskoleingenjörsexamen skall studenten

- visa kunskap om det valda teknikområdets vetenskapliga grund och dess beprövade erfarenhet samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa brett kunnande inom det valda teknikområdet och relevant kunskap i matematik och naturvetenskap.

Färdighet och förmåga

För högskoleingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att med helhetssyn självständigt och kreativt identifiera, formulera och hantera frågeställningar och analysera och utvärdera olika tekniska lösningar,
- visa förmåga att planera och med adekvata metoder genomföra uppgifter inom givna ramar,
- visa förmåga att kritiskt och systematiskt använda kunskap samt att modellera, simulera, förutsäga och utvärdera skeenden med utgångspunkt i relevant information,
- visa förmåga att utforma och hantera produkter, processer och system med hänsyn till människors förutsättningar och behov och samhällets mål för ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan i grupper med olika sammansättning, och
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För högskoleingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt i teknikens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för dess nyttjande, inbegripet sociala och ekonomiska aspekter samt miljö- och arbetsmiljöaspekter, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För högskoleingenjörsexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För högskoleingenjörsexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För högskoleingenjörsexamen vid Karlstads universitet ska kursfordringarna ha fullgjorts enligt utbildningsplan för något av högskoleingenjörsprogrammen. Utöver de mål som anges i högskoleförordningen skall studenten under sin utbildning ha förvärvat för ingenjörrollen relevanta kunskaper inom humaniora, samhällsvetenskap och genusvetenskap.

Vid Karlstads universitet utfärdas högskoleingenjörsexamen med följande inriktningar:

Högskoleingenjörsexamen - Byggteknik inriktning husbyggnad
Degree of Bachelor of Science in Engineering - Building Engineering

Högskoleingenjörsexamen - Datateknik
Degree of Bachelor of Science in Engineering - Computer Science

Högskoleingenjörsexamen - Elektroteknik
Degree of Bachelor of Science in Engineering - Electrical Engineering

Högskoleingenjörsexamen - Energi- och miljöteknik
Degree of Bachelor of Science in Engineering - Environmental and Energy Engineering

Högskoleingenjörsexamen - Lantmäteriteknik och geografisk IT
Degree of Bachelor of Science in Engineering - Surveying Technology and Geographical IT

Högskoleingenjörsexamen - Innovationsteknik och design
Degree of Bachelor of Science in Engineering - Innovation and Design Engineering

Högskoleingenjörsexamen - Maskinteknik
Degree of Bachelor of Science in Engineering - Mechanical Engineering

Sjuksköterskeexamen (*Degree of Bachelor of Science in Nursing*)

Omfattning

Sjuksköterskeexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng. Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Mål

För sjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar barns, kvinnors och mäns hälsa, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling,
- visa förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt samt kunna informera patienten om läkemedlens effekter och biverkningar,
- visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och gruppers behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra handledande uppgifter,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För sjuksköterskeexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För sjuksköterskeexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För sjuksköterskeexamen vid Karlstads universitet ska kursfordringarna ha fullgjorts enligt utbildningsplan för sjuksköterskeprogrammet.

Socionomexamen (*Degree of Bachelor of Science in Social Work*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Socionomexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 210 högskolepoäng.

Mål

För socionomexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för självständigt socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Kunskap och förståelse

För socionomexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa kunskap om och förståelse för samspelet mellan individers och gruppers sociala situation, levnadsvillkor, fysiska och psykiska hälsa samt funktionsförmåga i förhållande till samhälleliga och andra bakomliggande faktorer,
- visa kunskap om ledning av socialt arbete,
- visa kunskap om och förståelse för barns behov och sådana samhälls- och familjeförhållanden som påverkar kvinnors och mäns livsbetingelser, och
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Färdighet och förmåga

För socionomexamen skall studenten

- visa sådan färdighet och förmåga som krävs för att utveckla och genomföra socialt arbete på olika nivåer i samhället i samarbete med de människor som berörs,
- visa förmåga att tillämpa relevanta författningar i synnerhet inom det sociala området,
- visa förmåga att förstå, utreda och analysera sociala processer och problem, och
- visa förmåga att identifiera, strukturera, utreda och utvärdera insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För socionomexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt bemötande och förhållningssätt,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För socionomexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För socionomexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För socionomexamen vid Karlstads universitet ska kursfordringarna ha fullgjorts enligt utbildningsplan för socionomprogrammet.

Tandhygienistexamen (*Degree of Bachelor of Science in Dental Hygiene*)***Omfattning***

Tandhygienistexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

Mål

För tandhygienistexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som tandhygienist.

Kunskap och förståelse

För tandhygienistexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för den orala hälsans betydelse för individens välbefinnande och hälsa samt det allmänna hälsotillståndets inverkan på den orala hälsan,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar individers och grupper orala hälsa,
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För tandhygienistexamen ska studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten initiera och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete för såväl patienter som för grupper,
- visa förmåga att självständigt utföra orala undersökningar samt att utreda och analysera behov av insatser,
- visa förmåga att genomföra och utvärdera behandlingsinsatser,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt förmedla sin kunskap till olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För tandhygienistexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de

mänskliga rättigheterna,

- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter, deras närstående samt andra grupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För tandhygienistexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För tandhygienistexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För tandhygienistexamen vid Karlstads universitet ska kursfordringarna ha fullgjorts enligt utbildningsplan för tandhygienistprogrammet.

Yrkeslärarexamen (Higher Education Diploma in Vocational Education)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Yrkeslärarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande, de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygssättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För yrkeslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som yrkeslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa sådana didaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper som krävs för yrkesutövningen samt kännedom om vuxnas lärande,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

Färdighet och förmåga

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten samt att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens både i yrkesämnet och i det pedagogiska arbetet.

Lokalt examensmål

- visa förmåga att kritiskt och självständigt redogöra för innebörden av ett entreprenöriellt förhållningssätt och kreativt tillämpa perspektivet på ett, för aktuell skolverksamhet, relevant sätt.

Övrigt

För yrkeslärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Examina på avancerad nivå

Generella examina

Generella examina på avancerad nivå är magisterexamen och masterexamen.

En examen på avancerad nivå skall i huvudsak bestå av kurser på avancerad nivå. Vid Karlstads universitet kan högst 25 procent av examens totala högskolepoängantal utgöras av kurser på grundnivå. Dessa kurser får inte ha ingått i den behörighetsgivande examen. För behörighetsgivande examina som innehåller mer än 180 högskolepoäng kan det vara möjligt att ta med de poäng som överstiger 180 högskolepoäng.

Magisterexamen

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Magisterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 30 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Undantag från kravet på en tidigare examen får göras för en student som antagits till utbildningen utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock inte om det vid antagningen gjorts undantag enligt HF 7 kap. 28 § andra stycket på grund av att examensbevis inte hunnit utfärdas.

Mål

Kunskap och förståelse

För magisterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För magisterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För magisterexamen med viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Följande krav gäller för de magisterexamen som utfärdas vid Karlstads universitet:

Filosofie magisterexamen (Degree of Master of Arts/Social Science/Science /60 credits)

Huvudområde (*Major*)

- avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen
- fullgjorda kursfordringar om 60 högskolepoäng, varav minst 30 högskolepoäng i ett av Karlstads universitets fastställda huvudområden för magisterexamen (<https://www.kau.se/student/ar-student/mina-studier/efter-studierna/examen>).
- ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet

Huvudområdet styr vilken av de tre engelska översättningarna av filosofie magisterexamen som anges i examensbeviset.

Ekonomie magisterexamen (Degree of Master of Science in Business and Economics 60 credits)

Huvudområde (*Major*)

- avlagd kandidatexamen, konstnärlig examen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen i relevant huvudområde
- fullgjorda kursfordringar om 60 högskolepoäng, varav minst 30 högskolepoäng i ett utav huvudområdena företagsekonomi eller nationalekonomi
- ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet

För att erhålla förledet ekonomie på avancerad nivå, skall man antingen ha avlagt en ekonomie kandidatexamen, civilekonomexamen eller skall kombinationen företagsekonomi och nationalekonomi vara uppfyllt på avancerad nivå.

Politics magisterexamen (Degree of Master of Political Sciences 60 credits)

Huvudområde (*Major*)

- avlagd kandidatexamen, konstnärlig examen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen i relevant huvudområde

- fullgjorda kursfordringar om 60 högskolepoäng, varav minst 30 högskolepoäng i ett utav huvudområdena statsvetenskap, nationalekonomi eller rättsvetenskap
- ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet

För att erhålla förledet *politices* på avancerad nivå, skall man antingen ha avlagt en *politices* kandidatexamen eller skall kombinationen statsvetenskap, nationalekonomi, rättsvetenskap vara uppfylld på avancerad nivå.

Teknologie magisterexamen (*Degree of Master of Science 60 credits*)

Huvudområde (*Major*)

- avlagd kandidatexamen, konstnärlig examen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen inom relevant huvudområde
- fullgjorda kursfordringar om 60 högskolepoäng, varav minst 30 högskolepoäng i huvudområdet, ett tekniskt ämne, som ska vara ett av Karlstads universitets fastställda huvudområden för magisterexamen (<https://www.kau.se/student/ar-student/mina-studier/efter-studierna/examen>).
- ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet.

För att erhålla förledet *teknologie* på avancerad nivå, skall man antingen ha avlagt en *teknologie* kandidatexamen, yrkesexamen med teknisk inriktning eller skall kombinationen av två tekniska ämnen eller ett tekniskt ämne och matematik vara uppfylld på avancerad nivå.

Masterexamen

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Masterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Undantaget från kravet på en tidigare examen får göras för en student som antagits till utbildningen utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock inte om det vid antagningen gjorts undantag enligt HF 7 kap 28 § andra stycket, på grund av att examensbevis inte hunnit utfärdas.

Mål

Kunskap och förståelse

För masterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För masterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

Övrigt

För masterexamen med viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Följande krav gäller för de masterexamina som utfärdas vid Karlstads universitet:

Filosofie masterexamen (*Degree of Master of Arts/Social Science/Science 120 credits*)

Huvudområde (*Major*)

- avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen
- fullgjorda kursfordringar om 120 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng i ett av Karlstads universitets fastställda huvudområden för masterexamen (<https://www.kau.se/student/ar-student/mina-studier/efter-studierna/examen>).
- ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

Huvudområdet styr vilken av de tre engelska översättningarna av filosofie masterexamen som anges i examensbeviset.

Ekonomie masterexamen (*Degree of Master of Science in Business and Economics 120 credits*)

Huvudområde (*Major*)

- avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen inom relevant huvudområde
- fullgjorda kursfordringar om 120 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng i huvudområdet företagsekonomi
- ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

För att erhålla förledet ekonomie på avancerad nivå, skall man antingen ha avlagt en ekonomie kandidatexamen, civilekonomexamen eller skall kombinationen företagsekonomi och nationalekonomi vara uppfylld på avancerad nivå.

Politics masterexamen (*Degree of Master of Political Sciences 120 credits*)

Huvudområde (*Major*)

- avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen inom relevant huvudområde
- fullgjorda kursfordringar om 120 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng i ett utav huvudområdena statsvetenskap, nationalekonomi eller rättsvetenskap
- ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

För att erhålla förledet politics på avancerad nivå, skall man antingen ha avlagt en politics kandidatexamen eller skall kombinationen statsvetenskap, nationalekonomi, rättsvetenskap vara uppfylld på avancerad nivå.

Teknologie masterexamen (*Degree of Master of Science 120 credits*)

Huvudområde (*Major*)

- avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen inom relevant huvudområde
- fullgjorda kursfordringar om 120 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng i huvudområdet (ett tekniskt ämne) som ska vara ett av Karlstads universitets fastställda huvudområden för masterexamen (<https://www.kau.se/student/ar-student/mina-studier/efter-studierna/examen>).
- ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

För att erhålla förledet teknologie på avancerad nivå, skall man antingen ha avlagt en teknologie kandidatexamen, yrkesexamen med teknisk inriktning eller skall

kombinationen av två tekniska ämnen eller ett tekniskt ämne och matematik vara uppfyllt på avancerad nivå.

Yrkesexamina

Vid Karlstads universitet utfärdas följande yrkesexamina på avancerad nivå:

Civilekonomexamen

Civilingenjörsexamen

Juristexamen

Psykologexamen

Specialistsjuksköterskeexamen

Speciallärarexamen

Ämneslärarexamen

Civilekonomexamen (*Degree of Master of Science in Business and Economics*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Civilekonomexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 240 högskolepoäng.

Mål

För civilekonomexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för kvalificerat och självständigt arbete inom ekonomiområdet.

Kunskap och förståelse

För civilekonomexamen skall studenten

- visa kunskap om det valda ekonomirådets vetenskapliga grund och beprövade erfarenhet samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa såväl brett kunnande inom det ekonomiska området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av det valda ekonomiområdet,
- visa fördjupad kunskap om teori och metod inom det valda ekonomiområdet, och
- visa kunskap om relevanta nationella och internationella regelsystem av betydelse för det valda ekonomiområdet.

Färdighet och förmåga

För civilekonomexamen skall studenten

- visa förmåga att integrera kunskap samt att med ekonomiska perspektiv analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera ekonomiska frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser i dialog med olika grupper i såväl nationella som internationella sammanhang, och
- visa sådan färdighet som krävs för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För civilekonomexamen skall studenten

- visa förmåga att inom det valda ekonomiområdet göra bedömningar med hänsyn till

relevanta vetenskapliga och samhällsliga frågor såsom de mänskliga rättigheterna och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,

- visa insikt i ledarskapets betydelse och dess utövning, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla

sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För civilekonomexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För civilekonomexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För civilekonomexamen vid Karlstads universitet skall kursfordringarna ha fullgjorts enligt utbildningsplan för civilekonomprogrammet.

Vid Karlstads universitet utfärdas civilekonomexamen med följande inriktningar:

Civilekonomexamen - Redovisning och styrning

Degree of Master of Science in Business and Economics - Accounting and Control

Civilekonomexamen - Marknadsföring

Degree of Master of Science in Business and Economics - Marketing

Civilekonomexamen - Service Management

Degree of Master of Science in Business and Economics - Service Management

Civilekonomexamen - Finansiell ekonomi

Degree of Master of Science in Business and Economics - Financial Economics

Civilekonomexamen - Nationalekonomi

Degree of Master of Science in Business and Economics - Economics

Civilingenjörsexamen (*Degree of Master of Science in Engineering*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2.

Omfattning

Civilingenjörsexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 300 högskolepoäng.

Mål

För civilingenjörsexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som civilingenjör.

Kunskap och förståelse

För civilingenjörsexamen skall studenten

- visa kunskap om det valda teknikområdets vetenskapliga grund och beprövade erfarenhet samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa såväl brett kunnande inom det valda teknikområdet, inbegripet kunskaper i matematik och naturvetenskap, som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området.

Färdighet och förmåga

För civilingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att med helhetssyn kritiskt, självständigt och kreativt identifiera, formulera och hantera komplexa frågeställningar samt att delta i forsknings- och utvecklingsarbete och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att skapa, analysera och kritiskt utvärdera olika tekniska lösningar,
- visa förmåga att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna ramar,
- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap samt visa förmåga att modellera, simulera, förutsäga och utvärdera skeenden även med begränsad information,
- visa förmåga att utveckla och utforma produkter, processer och system med hänsyn till människors förutsättningar och behov och samhällets mål för ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan i grupper med olika sammansättning, och
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt i dialog med olika grupper klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För civilingenjörsexamen skall studenten

- visa förmåga att göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt i teknikens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, inbegripet sociala och ekonomiska aspekter samt miljö- och arbetsmiljöaspekter, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För civilingenjörsexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För civilingenjörsexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För civilingenjörsexamen vid Karlstads universitet ska kursfordringarna ha fullgjorts enligt utbildningsplan för civilingenjörsprogrammet.

Förutom de mål som anges i högskoleförordningen skall studenten under sin utbildning ha förvärvat för ingenjörrollen relevanta kunskaper inom humaniora, samhällsvetenskap och genusvetenskap.

Vid Karlstads universitet utfärdas civilingenjörsexamen med följande inriktningar:

Civilingenjörsexamen - Datateknik

Degree of Master of Science in Engineering - Computer Science

Civilingenjörsexamen - Energi- och miljöteknik

Degree of Master of Science in Engineering - Environmental and Energy Engineering

Civilingenjörsexamen - Industriell ekonomi

Degree of Master of Science in Engineering - Industrial Engineering and Management

Civilingenjörsexamen - Kemiteknik

Degree of Master of Science in Engineering - Chemical Engineering

Civilingenjörsexamen - Maskinteknik

Degree of Master of Science in Engineering - Mechanical Engineering

Civilingenjörsexamen - Teknisk fysik

Degree of Master of Science in Engineering - Engineering Physics

Juristexamen (*Degree of Master of Laws*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2.

Omfattning

Juristexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 270 högskolepoäng.

Mål

För juristexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att arbeta inom yrken för vilka juristexamen är ett behörighetskrav samt inom annan yrkesverksamhet inom det juridiska området som förutsätter sådan kunskap och förmåga.

Kunskap och förståelse

För juristexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa fördjupad kunskap i och förståelse av centrala juridiska ämnen samt kunskap i andra ämnen som är av särskild betydelse för tillämpningen av de juridiska kunskaperna,
- visa kännedom om rättssystemets roll nationellt och internationellt,
- visa kunskap om sådana samhälls- och familjeförhållanden som påverkar kvinnors och mäns livsbetingelser, och
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Färdighet och förmåga

För juristexamen skall studenten

- visa fördjupad förmåga att tillämpa kunskap samt att göra kvalificerade bedömningar,
- visa fördjupad förmåga att använda olika tolknings- och tillämpningsmetoder inom juridik,
- visa förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera frågeställningar samt planera och genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att arbeta såväl individuellt som i samverkan med andra, och
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser i dialog med olika grupper.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För juristexamen skall studenten

- visa förmåga att inom området göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor, såsom de mänskliga rättigheterna och etiska aspekter,
- visa förmåga till ett självständigt och kritiskt förhållningssätt gentemot rättssystemet,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För juristexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För juristexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För juristexamen vid Karlstads universitet skall kursfordringarna ha fullgjorts enligt utbildningsplan för juristprogrammet.

Psykologexamen (*Degree of Master of Science in Psychology*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Psykologexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 300 högskolepoäng.

Mål

För psykologexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som psykolog och för att fullgöra föreskriven praktisk tjänstgöring (PTP) som fordras för att få behörighet som psykolog.

Kunskap och förståelse

För psykologexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om psykologiska metoder för utredning och åtgärd avseende individer, grupper och organisationer,
- visa fördjupad kunskap och förståelse för samhälls- och familjeförhållanden som påverkar olika grupper och individer, såväl barn som kvinnor och män,
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För psykologexamen skall studenten

- visa fördjupad förmåga att bedriva psykologisk behandling,
- visa förmåga att under handledning bedriva psykoterapi,
- visa fördjupad förmåga att självständigt planera, leda och genomföra förebyggande arbete samt utvecklings- och förändringsarbete med inriktning på individer, grupper, organisationer och miljöer,
- visa fördjupad förmåga att på vetenskaplig grund kritiskt utvärdera och utveckla behandlingsarbete och åtgärdsprogram inom verksamhetsområdet,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper,
- visa förmåga att för berörda parter muntligt och skriftligt redogöra för utredning, åtgärd och resultat samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa, och

- visa förmåga att kritiskt och självständigt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För psykologexamen skall studenten

- visa förmåga att fortlöpande utveckla självkänedom och empatisk förmåga,
- visa fördjupad förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För psykologexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Övrigt

För psykologexamen skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För psykologexamen vid Karlstads universitet skall kursfordringarna ha fullgjorts enligt utbildningsplan för psykologprogrammet.

Specialistsjuksköterskeexamen (*Postgraduate Diploma in Specialist Nursing*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Specialistsjuksköterskeexamen med angivna inriktningar uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng med undantag av inriktningen mot distriktssköterska, där examen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 75 högskolepoäng.

Därtill ställs krav på av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska.

Mål

För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialistsjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet.

Färdighet och förmåga

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patient och närstående identifiera vårdbehov och upprätta omvårdningsplan,
- visa förmåga att leda och utvärdera omvårdningsåtgärder,
- visa fördjupad förmåga att initiera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att integrera kunskap samt analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar inklusive vård i livets slutskede, och
- visa vårdpedagogisk förmåga.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Inriktningar

För specialistsjuksköterskeexamen *med inriktning mot intensivvård (Intensive Care)* skall studenten också

- visa förmåga att observera och bedöma funktionen hos patienter avseende alla organsystem och patientens psykiska tillstånd samt förmåga att vid behov initiera och självständigt utföra medicinska åtgärder, och
- visa förmåga att tillämpa sina specialistkunskaper vid stora olyckor och katastrofer.

För specialistsjuksköterskeexamen *med inriktning mot operationssjukvård (Theatre Care)* skall studenten också

- visa förmåga att ansvara för aseptik, instrumentering, infektions- och komplikationsförebyggande åtgärder i samband med operationer, behandlingar och undersökningar av patienter samt förmåga att hantera biologiska preparat, och
- visa förmåga att tillämpa sina specialistkunskaper vid stora olyckor och katastrofer.

För specialistsjuksköterskeexamen *med inriktning mot ambulanssjukvård (Prehospital Emergency Care)* skall studenten också

- visa förmåga att självständigt bedöma den sjukes eller skadades somatiska och psykiska status och omedelbara behov samt visa förmåga att genomföra de åtgärder som krävs för patienter under starkt varierande förhållanden, och
- visa förmåga att tillämpa sina specialistkunskaper vid stora olyckor och katastrofer.

För specialistsjuksköterskeexamen *med inriktning mot psykiatrisk vård (Mental Health Care)* skall studenten också

- visa förmåga att observera, bedöma, åtgärda och utvärdera komplexa vårdbehov,
- visa förmåga att möta människor i kris, och
- visa sådan kunskap och färdighet som krävs för att medverka i behandling, habilitering och rehabilitering inom psykiatrisk vård och omsorg.

För specialistsjuksköterskeexamen *med inriktning mot distriktssköterska (Primary Health Care)* skall studenten också

- visa förmåga att självständigt bedöma, planera, genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att främja fysisk, psykisk och social hälsa hos patienter och förebygga uppkomsten av sjukdomar och sjukdomskomplikationer
- visa förmåga att observera och bedöma komplexa behov av vård, habilitering och rehabilitering hos patienter, och
- visa sådan kunskap som krävs för att ansvara för hälsoundersökning och vaccinationsverksamhet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten ha fullgjort en verksamhetsförlagd del av utbildningen av en omfattning som är anpassad efter behovet för respektive inriktning.

I examensbeviset skall utbildningens inriktning anges.

För en specialistsjuksköterskeexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För specialistsjuksköterskeexamen med viss inriktning vid Karlstads universitet ska kursfordringarna ha fullgjorts enligt utbildningsplanen för den inriktningen inom specialistsjuksköterskeprogrammet.

Speciallärarexamen (*Postgraduate Diploma in Special Needs Training*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2.

Omfattning

Speciallärarexamen med angivna specialiseringar uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng. Det ställs också krav på avlagd grundlärarexamen, ämneslärarexamen, yrkeslärarexamen, förskollärarexamen eller motsvarande äldre examen.

Speciallärarexamen ges med specialiseringar mot

- språk-, skriv- och läsutveckling,
- matematikutveckling,
- dövhet eller hörselskada,
- synskada,
- grav språkstörning, och
- utvecklingsstörning.

För specialisering mot språk-, skriv- och läsutveckling krävs att den tidigare avlagda examen omfattar ämnesstudier i svenska eller inom kunskapsområdet språk-, skriv- och läsutveckling. Om examen inte omfattar nämnda ämnesstudier, krävs i stället att studenten har kompletterat sin utbildning med motsvarande kunskaper.

För specialisering mot matematikutveckling krävs att den tidigare avlagda examen omfattar ämnesstudier i matematik eller inom kunskapsområdet matematikutveckling. Om examen inte omfattar nämnda ämnesstudier, krävs i stället att studenten har kompletterat sin utbildning med motsvarande kunskaper.

Mål

För speciallärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som speciallärare för barn och elever i behov av särskilt stöd.

Kunskap och förståelse

För speciallärarexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om barn och elever i behov av särskilt stöd i ett historiskt perspektiv,
- visa fördjupad kunskap om barns och elevers språk- och begreppsutveckling och stimulans av denna,
- visa fördjupade kunskaper om bedömningsfrågor och betygssättning, och
- visa fördjupad kunskap om barns och elevers lärande och, beroende på vilken specialisering som valts, fördjupad kunskap om
 1. barns och elevers språk-, skriv- och läsutveckling,
 2. barns och elevers matematikutveckling,
 3. barn och elever med dövhet eller hörselskada och deras allsidiga kunskapsutveckling i relation till undervisningsämnen eller ämnesområden,
 4. barn och elever med synskada och deras allsidiga kunskapsutveckling i relation till undervisningsämnen eller ämnesområden,

5. barn och elever med grav språkstörning och deras allsidiga kunskapsutveckling i relation till undervisningsämnen eller ämnesområden, eller
6. barn och elever med utvecklingsstörning och deras allsidiga kunskapsutveckling i relation till undervisningsämnen eller ämnesområden.

Färdighet och förmåga

För speciallärarexamen ska studenten

- visa förmåga att kritiskt och självständigt ta initiativ till, analysera och medverka i förebyggande arbete och bidra till att undanröja hinder och svårigheter i olika lärmiljöer,
- visa förmåga att delta i arbetet med att utforma och genomföra åtgärdsprogram för enskilda elever i samverkan med berörda aktörer samt förmåga att stödja barn och elever och utveckla verksamhetens lärmiljöer,
- visa förmåga att, beroende på vilken specialisering som valts, vara en kvalificerad samtalspartner och rådgivare i frågor som rör
 1. barns och elevers språk-, skriv- och läsutveckling,
 2. barns och elevers matematikutveckling,
 3. lärande och kunskapsutveckling hos barn och elever med dövhet eller hörselskada,
 4. lärande och kunskapsutveckling hos barn och elever med synskada,
 5. lärande och kunskapsutveckling hos barn och elever med grav språkstörning, eller
 6. lärande och kunskapsutveckling hos barn och elever med utvecklingsstörning,
- visa förmåga att självständigt genomföra uppföljning och utvärdering samt leda utveckling av det pedagogiska arbetet med målet att kunna möta behoven hos alla barn och elever,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt genomföra pedagogiska utredningar och analysera svårigheter för individen i de lärmiljöer där barnet eller eleven får sin undervisning och vistas under förskole- eller skoldagen, och
- visa fördjupad förmåga till ett individanpassat arbetssätt för barn och elever i behov av särskilt stöd.

För specialisering mot språk-, skriv- och läsutveckling eller matematikutveckling ska också studenten

- visa förmåga att kritiskt granska och tillämpa metoder för att bedöma barns och elevers språk-, skriv- och läsutveckling eller matematikutveckling.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För speciallärarexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att inom det specialpedagogiska området göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om betydelsen av samarbete och samverkan med andra skolformer och yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För speciallärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

I examensbeviset ska det anges för vilken eller vilka verksamheter utbildningen är avsedd. Där ska också utbildningens specialisering anges.

För speciallärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Vid Karlstads universitet utfärdas speciallärarexamen med specialisering:

- utvecklingsstörning

Examina på grund- eller avancerad nivå

Grundlärarexamen (*Degree of Master of Arts in Primary Education - Pre School and School Years 1-3/School Years 4-6*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Grundlärarexamen ges med tre inriktningar. Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng. Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 och grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 240 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kursplan, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfatta 90 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng inom det fritidspedagogiska området och 30 högskolepoäng i ett eller två praktiska eller estetiska ämnen.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs

1–3 ska ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfatta 165 högskolepoäng i svenska, matematik, engelska, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen och teknik. För svenska och matematik krävs minst 30 högskolepoäng i vardera ämne och för engelska krävs minst 15 högskolepoäng. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 ska ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfatta 165 högskolepoäng i svenska, matematik, engelska och ett valbart fördjupningsområde. För svenska, engelska och matematik krävs minst 30 högskolepoäng i vardera ämnet. Därutöver krävs 30 högskolepoäng i något av de av studenten valbara områdena:

1. naturorienterande ämnen och teknik,
2. samhällsorienterande ämnen, eller
3. ett eller två praktiska eller estetiska ämnen.

Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,

- bedömning och betygssättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För grundlärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som grundlärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

- visa sådana kunskaper inom det fritidspedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om barns kommunikation och språkutveckling samt visa kännedom om grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa kunskap om bedömning av elevers lärande och utveckling.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs

1–3 ska studenten:

- visa sådana ämneskunskaper, inbegripet insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper som krävs för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring och om barns kommunikation och språkutveckling,
- visa kännedom om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning av elevers lärande och utveckling.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 ska studenten:

- visa sådana ämneskunskaper, inbegripet insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper som krävs för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om läs-, skriv- och matematikutveckling,
- visa kännedom om praktiska och estetiska läroprocesser,

- visa kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i bedömning och betygssättning.

För grundlärarexamen ska studenten också:

- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

Färdighet och förmåga

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten

- visa fördjupad förmåga att stimulera till lärande och utveckling genom att erbjuda barnen en meningsfull och innehållsrik fritid, och
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 och för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 ska studenten

- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 ska studenten

- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och samlevnad.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att ta tillvara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera, analysera och bedöma elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,

- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För grundlärarexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom det fritidspedagogiska området.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs

1–3 och för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom respektive inriktning.

Lokalt examensmål

- visa förmåga att kritiskt och självständigt redogöra för innebörden av ett entreprenöriellt förhållningssätt och kreativt tillämpa perspektivet på ett, för aktuell skolverksamhet, relevant sätt.

Övrigt

Av examensbeviset ska det framgå vilken inriktning studenten har fullgjort och vilket eller vilka undervisningsämnen som examen omfattar.

För grundlärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Vid Karlstads universitet ges inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 samt 4-6.

Ämneslärarexamen (*Degree of Master of Arts in Secondary Education, Degree of Master of Arts in Upper Secondary Education*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2.

Omfattning

Ämneslärarexamen ges med två inriktningar. Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 240 eller, när så krävs, 270 högskolepoäng. Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 300 eller, när så krävs, 330 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kurs- eller ämnesplan, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 ska utbildningen omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 165 högskolepoäng i två undervisningsämnen eller 195 högskolepoäng i tre undervisningsämnen. Examen ska dock omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 195 högskolepoäng i två undervisningsämnen när två av undervisningsämnena svenska, samhällskunskap eller musik ingår i utbildningen. Examen får vidare omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 195 högskolepoäng i två undervisningsämnen om undervisningsämnet bild eller musik ingår i utbildningen. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning. Utbildningen ska omfatta minst en fördjupning om 90 högskolepoäng i relevant ämne eller ämnesområde. För varje övrigt ämne som ingår i examen krävs minst 45 högskolepoäng om examen omfattar tre undervisningsämnen och minst 60 högskolepoäng om examen omfattar två undervisningsämnen. När svenska, samhällskunskap eller musik ingår krävs dock alltid 90 högskolepoäng inom de ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen.

Inriktningen ges med ett begränsat antal ämneskombinationer.

För ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasieskolan ska utbildningen omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 225 eller, när så krävs, 255 högskolepoäng i två undervisningsämnen. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning. Utbildningen ska omfatta en fördjupning om 120 högskolepoäng i relevant ämne eller ämnesområde och en fördjupning om 90 högskolepoäng. När svenska, samhällskunskap eller musik ingår krävs dock alltid 120 högskolepoäng inom de ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen.

Inriktningen ges med ett begränsat antal ämneskombinationer.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygssättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7-9 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

Färdighet och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att

därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,

- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För ämneslärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller minst två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom utbildningen.

Lokalt examensmål

- visa förmåga att kritiskt och självständigt redogöra för innebörden av ett entreprenöriellt förhållningssätt och kreativt tillämpa perspektivet på ett, för aktuell skolverksamhet, relevant sätt.

Övrigt

Av examensbeviset ska det framgå vilken inriktning studenten har fullgjort och vilket eller vilka undervisningsämnen som examen omfattar.

För ämneslärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Kompletterande pedagogisk utbildning

En student som har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning kan avlägga ämneslärarexamen på grundnivå eller avancerad nivå. I förordningen (2011:686) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen och förordningen (2016:705) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen för personer som har en examen på forskarnivå finns det bestämmelser om de krav som studenten ska uppfylla för en sådan examen.

Examina på forskarnivå

Licentiatexamen (*Degree of Licentiate*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Licentiatexamen uppnås

antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå,

eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en utbildning som skall avslutas med doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan licentiatexamen kan ges vid högskolan.

Mål

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

För licentiatexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För licentiatexamen vid Karlstads universitet, se den allmänna studieplanen för respektive forskarutbildningsämne.

Följande licentiatamina utfärdas vid Karlstads universitet:

Filosofie licentiatexamen (*Degree of Licentiate of Philosophy in.....*)

Ekonomie licentiatexamen (*Degree of Licentiate of Philosophy in.....*)

Juris licentiatexamen (*Degree of Licentiate of Laws in.....*)

Teknologie licentiatexamen (*Degree of Licentiate of Philosophy in.....*)

Doktorsexamen (*Degree of Doctor*)

Enligt högskoleförordningens examensordning bilaga 2

Omfattning

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Mål

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

För doktorsexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

För doktorsexamen vid Karlstads universitet, se den allmänna studieplanen för respektive forskarutbildningsämne.

Följande doktorsexamina utfärdas vid Karlstads universitet:

Filosofie doktorsexamen (*Degree of Doctor of Philosophy in.....*)

Ekonomie doktorsexamen (*Degree of Doctor of Philosophy in.....*)

Juris doktorsexamen (*Degree of Doctor of Laws in.....*)

Teknologie doktorsexamen (*Degree of Doctor of Philosophy in.....*)

Övergångsbestämmelser

Nedan anges endast de punkter som berör examen avseende övergångsbestämmelserna i (SFS 2006:1053). För andra hänvisas till förordningstexten.

5. Den som före den 1 juli 2007 har påbörjat en utbildning till en examen enligt de äldre bestämmelserna i bilaga 2 (examensordningen) och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna dock längst till och med utgången av juni 2015.

6. En poäng som före den 1 juli 2007 har angetts för omfattningen av grundläggande högskoleutbildning eller forskarutbildning motsvaras av en och en halv högskolepoäng enligt de nya bestämmelserna.

7. Omfattningen av en examen som enligt 4 och 5 får avläggas efter utgången av juni 2007 enligt de äldre bestämmelserna i bilaga 2 (examensordningen), skall anges i poäng enligt de äldre bestämmelserna. I examensbeviset för en examen som avses i 5 skall också anges examens motsvarande omfattning i högskolepoäng enligt de nya bestämmelserna.

9. Om det för en examen på avancerad nivå som utfärdas enligt de nya bestämmelserna ställs krav på tidigare utbildning eller examen på grundnivå, skall även den som har motsvarande utbildning eller examen från grundläggande högskoleutbildning kunna uppfylla kraven för examen.

Övergångsbestämmelser för lärarexamina (SFS 2011:186 och SFS 2016:958)

Den som före den 1 juli 2007 har påbörjat en utbildning till en lärarexamen enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en lärarexamen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2023.

Den som före den 1 juli 2011 har påbörjat en utbildning till lärarexamen eller speciallärarexamen enligt äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en lärarexamen eller speciallärarexamen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2018 när det gäller speciallärarexamen eller till och med utgången av juni 2023 när det gäller lärarexamen.

Enligt Förordning om vissa behörighetsgivande examina för legitimation som lärare och förskollärare och om högskoleutbildningar för vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen (SFS 2011:689 och SFS 2016:959) gäller särskilda bestämmelser för äldre lärarutbildningar.